

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Simeon Rusu

Redacția: Piața Regele Ferdinand 12
Administrația: Piața Regele Ferdinand 56

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 1, 10 și 20 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru instituții și autorități anual . . . 200 Lei
Pentru particulari { anul întreg . . . 100 Lei
jumătate de an . . . 60 Lei
trei luni . . . 30 Lei

Revărsări binefăcătoare

Bătrânii Egipteni au descoperit marea taină a belșugului ce rodește în măruntaiile pământului după revărsarea apelor. Marea lor binefăcător era râul Nil, căruia i se'nchinău cu rugăciuni, căci apele acestuia înfruptau cu revărsări îndelungate, pământurile arse de soare și le îngrășa cu mâl adus de puhoai. Revărsarea ploilor încă își are legea sa, — pe care puțini oameni o cunosc. Creștinii amenințați de secetă se'nchină cerului și es cu prăporii în câmp doară-doară se va îndura bunul Dumnezeu să trimită ploaia. Târziu de tot — și mai ales fărziu pentru țara noastră s'a descoperit taina pădurilor, cari opresc norii în creștetul munților și fac să-și scurgă binefacerile umezelii. Speculanții fără inimă s'au aruncat asupra pădurilor noastre și au tăiat pe răpușie bogăția lemnului. Au tăiat cu nemiluita tot ce a fost și ce n'a fost îngăduit așa că azi munții noștri sunt desbrăcați și goi — ca niște cioturi arse după un mare prăpăd. Dacă pacoștea exploatărilor lemnoase e mare pentru populațiunea dela munte, care nu mai găsește muncă — este tot atât de grea primejdia pentru anotimpul producției agricole. Incep să lipsească ploile — și cu lipsa lor vine seceta și sărăcia.

În viața popoarelor de după războiu, — s'a cuibărit seceta aurului, — prăpădindu-se în vremea războiului, pe lângă jertfe nenumărate de oameni, — o nesfârșită comoară de avuții. Toate țările cari au trecut prin groaznicul foc s'au ales cu cea mai cumplită mizerie — câtă vreme țările cruțate de războiu si-au înmulțit bogăția. Să nu se creadă, că numai la noi e sărăcie și năcaz — nu! Criza economică strânge într'o chingă cumplită suflarea Europei întregi. Pornind dela bogata Anglie — care are mai multe milioane de lucrători fără muncă și trebuie să-i susțină din puterea statului — și sfârșind cu Rusia sovietică unde foametea și mizeria a făcut pradă de morți, — pretutindenea omenirea luptă cu greutate mari, să reajungă la îmbunătățirea sorții. În China — unde nu se mai isprăvesc turburările au perit în iarna trecută mai mult de cinci milioane de lucrători de foame.

Să ne apărăm pacea români și cei de altă naționalitate, căci pacea adevărată este cea mai de căpetenie poară pentru sănătatea popoarelor. Să muncim și să producem cu toată truda și istovirea puterilor noastre. Prin muncă cinstită intră aurul în țară — pentru că vin cumpărători din țări streine, cari ne caută mărfurile ce producem.

Aceasta este taina revărsării belșugului. Dacă ne întrebăm de ce America este azi așa bogată, vom afla că la începutul războiului mondial Statele Unite și-au vândut mărfurile lor, cerute pentru purtarea războiului, pe aur. În

Desvelirea monumentului lui Avram Iancu

— Marea solemnitate de 10 Maiu, la Tg.-Mureș — Guvernul participă prin dnii Ministrul Dr. Voicu Nițescu și dl subsecretar de Stat V. Potârca, la serbările Naționale —

Pe piața înconjurată de clădiri frumoase din Tg. Mureș, se înalță statuia de bronz a craiului munților apusei Avram Iancu. Ziua de 10 Mai a. c. a fost hotărâtă pentru desvelirea acestui monument de recunoștină națională față de acela care întrușipează însuși sufletul românesc.

În mijlocul unor serbări impozante a decurs marea solemnitate la care a participat în numele guvernului Dnii Ministrul Dr. Voicu Nițescu și Dl. Potârca subsecretar de stat, alături de parlamentari și demnitari înalți ai statului și bisericilor. Serviciul divin oficiat de P. S. S. episcopul Ivan al Clujului și discursurile festive rostite cu evlavie de înaltul cap bisericesc au fost urmate cu avânt și însuflețire de oratorii dl. general Trăilean, dl. Dr. Adrian Popescu președintele comisiei interimare, studentul universitar dl. Sabău, dl. senator Nicola, — un nepot al lui Avram Iancu — și a încheiat în cuvinte mișcătoare de dl. Ministru al Justiției Dr. Voicu Nițescu. Figura istorică a

marelui erou național, Avram Iancu, părea că trăește aveva în sufletul primii atunci când a văzut valul ce acoperea statuia. O însuflețire cloctitoare a preamărit cu urale nesfârșite desvelirea.

A urmat apoi defilarea comunelor, nu prea bine reprezentată în cece privește cercul preturii din Reghin — încolonarea elevelor și elevilor de școală și liceu — școala militară și în urmă defilarea armatei.

La recepție s'au prezentat toate organele oficiale și culturale, fiind primite din partea dlui Ministru al Justiției, cu adevărată și sincera bunăvoință, exprimată în răspunsurile admirabile ce le-a dat omagiilor aduse.

Banchetul și festivitățile culturale au încheiat în chip fericit actul sărbătoresc al desvelirii monumentului. Se cădea, ca acolo unde se ridicase odinioară statuia lui Bem, să fie înălțat simbolul adevăratului suflet din anii revoluționari 1848/1849 a eroului întrupător al ideii naționale: Avram Iancu.

anii 1915—1917 rezervele de aur ale Americii s'au suit dela 2 miliarde aur, la 3 miliarde aur. Deasemenaa după războiu toate țările au cumpărat mărfuri pentru refacerea stricăciunilor de războiu — înmulțindu-se averea de aur al Americii cu încă 2 miliarde așa că azi cea mai bogată țară în lume cu peste 5 miliarde rezerve de aur, este America.

Pildă e mare s'o urmăm în mic. Să lucrăm să ne meargă vestea în lumea întreagă, — că suntem o țară unde domnește pacea și liniștea, harnicie și bunăînțelegere. Alături de noi se trudește și guvernul mântuirii noastre, ca prin legi binefăcătoare, prin scăderea vănilor, prin aducerea de bani ieftini în țară și prin mari lucrări publice, să îndrepte păcatele trecutului.

Finanțele țării așezate pe temelii tari va spori încrederea străinătății și, fie dușmanul dinlăuntrul țării — liberal sau averescan, cum se numește — cât de tare, vom ști să biruim toate greutatețile.

Revărsarea binelui nu va putea fi oprită în loc de nimeni.

Cercul teatral sibian la Reghin

De câteva zile, pe scena teatrului orașenesc joacă trupa de teatraliști maghiară din Sibiu, sub direcțiunea dlui. Emeric Fehér, binecunoscutul și apreciatul artist maghiar. Cu un repertoriu variat și bogat, cu artiști pricepuși — d. Fehér a fost primit cu toată căldura, însă criza financiară se simte și când e vorba de artă. La reprezentații lumea e peste așteptări de puțină. Și doar arta... sărmana artă, ar merită și ea mai multă atențiune. Ne-am bucura mai mult, dacă s'ar pune pond și pe cele spirituale, cel puțin cât se pune pe cele fizice, corporale.

Cu regret trebuie să constatăm însă, desăvârșitul faliment spiritual. Și de va ține mult această concepție morbidă, de-a desconsidera tot ce-i artă, generația noastră va ajunge bruta veacurilor primitive. Căci numai arta nobilează sufletul.

Femeia ori e miere, ori e fiere; mierea uneori se preface în fiere, dar fierea nici când în miere (pr. român).

Un răspuns

Sfătuit de subsemnatul, dl. Ion Pop, inv.-dir din Sănmihaiul de pădure, a cerut a i se da gratuit, 15.000 pueți de salcăm, pentru împădurirea unui teren steril, proprietatea sa (nu a comunei), ceace i s'a aprobat.

Intrucât numărul pueților de salcăm din pepiniera Camerii din Ierbuș s'a constatat mult mai mic în primăvară anului curent decât cel găsit în toamna anului expirat și întrucât Camera Agricolă (unde subsemnatul nu sunt Președinte, ci Șef al Secției silvice) angajase distribuirea (gratuită) a 90.000 pueți salcăm dela reședința sa diverselor comuni din județ, toți pueții de salcăm au fost expediați la Tg. Mureș.

Dl. Ion Pop înțelege, că interesul său personal să primeze, când e vorba de interese obștești?

V. Broșteanu
Inginer Inspector Silvic.

Notă. Totuși ne mirăm, cum au evaporat din toamnă până în primăvară pueții din pepiniera Ierbuș? Câți au fost în toamnă? Unde este restul dela 90 mii? Cine sunt vinovații de dispariția lor? Am putea să știm și noi înainte de-a cer o anchetă celor în drept? De va merge tot așa, cu calculul din toamnă, nu poți satisface pe nimenea în primăvară. Că și dl. Pop a fost victima acestui calcul.

Redacția

O fată cântă:

Mă vei uita nu peste mult,
mă vei uita;
s'a oșili și s'a usca
și ultima petală din iubirea ta.
și-atunci,
când inflori-vor pe-a inimei strat,
— de lacrimi udat —
flori triste de regrete,
zadarnic te-oiu căta,
zadarnic te-oiu chema,
zmulgând ca o neună
a pletelor podoabă, plângând în
urma ta...

mă vei uita,
mă vei uita...
și-odată cu plecarea ta,
vei duce tot ce am mai scump
în suflet și'n viață,
vei duce: zimbetu-mi
odihna,

întreagă fericirea mea...
dar părăsită cum voiu fi
n'oiu blestema, nu te-oiu jeli
ci țiu-oiu cânta, bădică drag,
n'amurguri, așteptând în prag
romanza:

„dorul meu prileag“...
iți voiu cânta
că te-am iubit
am martori sfinții dela schit...
și-apoi cu timpul ce s'a scurge
pe cum s'a n'inde'n mintea ta
uitarea mea

în sufletu-mi vor țese lin
clipitele, lințoliu de-argint
și-or îngropa ca pe un mort
adânc-adânc
în pieptul meu
iubirea ta... s. r.

FOIȚA

TUBERCULOZA

Ce trebuie să știm despre tuberculoză sau oftică.

Dr. E. Nicoară

(Urmare din No. 8, anul VI.)

IX.

Ceice sunt slăbiți la trup și nu prea au multă putere de a rezista boalelor, vor putea câștiga putere de apărare prin spălături cu apă rece făcută zilnic pe întreg corpul.

Trebuie să avem grijă ca să domnească curetenie și în casele noastre. Măturatul este un obicei rău și dăunător sănătății, căci ridică praful în aer și de aici ajunge în plămâni.

Este mult mai bine să se stropească și să se măture cu mătura bine udată. E cel mai bine să se șteargă pe jos cu o cârpă udă. Mai ales dacă avem pe cineva bolnav în casă să nu măturăm nici-odată, ci să ștergem cu cârpa

